

D ů v o d y:

Žalovaná napadá rozsudek odvolacího soudu jen z dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s., a to jen v tom směru, že odvolací soud uznal, že zániku soudem jí již dříve přiřknutého nároku na výživné proti žalobci následkem dodatečně vyslovené rozluky jejího manželství se žalobcem z viny obou není na závadu ustanovení § 19 zák. ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., poněvadž nejde tu o předchozí ujednání stran aniž o soudní rozhodnutí, na které by bylo lze ustanovení § 19 cit. zák. použiti. Dovolatelka uplatňuje, že takovéto soudní rozhodnutí jest spatřovati v rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 26. listopadu 1924, jímž bylo přisouzeno žalované proti žalobci výživné a který byl vynesena vzhledem k předchozímu rozsudku zemského soudu ve Vídni ve věcech civilních ze dne 7. dubna 1921 o rozvodu manželství stran z viny žalobcovy a že důsledkem toho by žalobci jen příslušelo domáhati se nového spořádání majetkových poměrů, nikoliv však domáhati se žalobou podle § 35 ex. ř. určení zániku nároku na výživné. Než ustanovení § 19 cit. zák. tu nedopadá, jak odvolací soud již v napadeném rozsudku vyslovil. Předpis ten jest přechodným ustanovením pro případy, v nichž lze se podle nové zákonné úpravy na základě předchozího rozvodu vysloveného před platností zákona domáhati rozluky manželství. Z této příčiny ponechává § 19 ujednání stran a soudní rozhodnutí podle §§ 106 a 108 obč. zák. z této předchozí doby i po vyslovené rozluce manželství v platnosti, pokud se strany nedohodnou jinak, a dovoluje kterémukoli z rozloučených manželů z důležitých příčin žádati o nové spořádání majetkových poměrů. V souzeném případě však těchto předpokladů není. Rozvod manželství vysloven byl za platnosti nového rozlukového zákona a nejde tu o rozhodnutí soudní, kterým podle §§ 106 a 108 obč. zák. uspořádány byly majetkové poměry manželů při rozvodu, nýbrž po právoplatně vysloveném rozvodu bylo odděleně od rozvodového sporu žalované manželce ve zvláštním sporu přisouzeno výživné podle § 91 obč. zák. Tento nárok žalované na výživné zanikl tudíž tím, že dodatečně soudem vyslovena byla rozluka manželství z viny obou manželů. Žalovaná se proto neprávem dovolává ustanovení § 19 rozlukového zákona a žalobce se právem domáhá určení zániku pohledávky žalované na výživné, pro kterou naň vede exekuci.

Čís. 9662.

Jde o dva různé právní podmínky, třebaže majitel jedné firmy byl spolumajitelem druhé firmy (veřejné obchodní společnosti).

Byl-li plat vyměřován podle hodin a výplata se děla týdně, počínala promlčecí lhůta platu podle § 1486 čís. 5 obč. zák. po výkonu služeb (koncem každého týdne), nikoliv teprve ukončením služebního poměru.

(Rozh. ze dne 20. února 1930, Rv I 1516/29.)

Žalobce domáhal se na firmě Ing. Bohumil B. a spol., podnikatelství staveb, odměny za práci přes čas za dobu od 6. září 1924 do 7. února 1925, od 13. června 1925 do 28. února 1926 a od 29. července 1926 do 14. března 1927. Žaloba byla podána dne 10. července 1928. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, ohledně doby od 6. září 1924 do 10. července 1925 z důvodu promlčení, ohledně další doby pro nedostatek pasivního oprávnění ke sporu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pokud jde o námitku nedostatku pasivního oprávnění žalované strany, vyhověly jí nižší soudy z důvodu, že žalovaná firma »Ing. Bohumil B. a s p o l., podnikatelství staveb«, není totožná s firmou »Ing. Bohumil B.«, nýbrž že jsou to dvě různé a samostatné firmy. Dovolateli jest sice přisvědčiti v tom, že firma ve smyslu čl. 15 a násl. obch. zák. není sama podmětem, není právnickou osobou, a že jest jen obchodním jménem osoby obchody provozující — ať fysické, ať právnické. Ale to na věci nic nemění, neboť dovolatel přehlíží, že žalovaná strana jest podle spisů veřejnou obchodní společností, jejímiž společníky jsou inž. Bohumil B. a inž. Karel B., kdežto »Ing. Bohumil B., úředně autorisovaný civilní inženýr stavební« jest jednotlivec, takže jde skutečně o dva různé a samostatné právní podmínky, jak bylo v napadeném rozsudku správně vysloveno. Dovolatelovo tvrzení, že inž. Bohumil B. jest majitelem obou podniků, odporuje nejen spisům, nýbrž i vlastnímu přednesu žalobcovu v odvolání, že inž. Bohumil B. jest spolujednatel žalované firmy. K otázce promlčení žalobních nároků, které vznikly v době do dne 10. července 1925, totiž déle než tři roky před podáním žaloby, jest uvésti toto: Žalobní nárok jest nárokem obligačním, při němž se promlčení počíná dnem splatnosti. Splatnost žalobcových nároků na plat za konané práce nastala podle § 1154 obč. zák. po výkonu služeb, pokud se týče koncem každého týdne, tedy při výplatě, protože jde o plat vyměřený podle hodin a výplata se děje týdně. Dovolatelův názor, že promlčecí lhůtu podle § 1486 čís. 5 obč. zák. lze počítati teprve ode dne, kdy byl žalobce propuštěn ze služeb u žalované firmy, nemá opory v zákoně. Odporovalo by přímo potřebám hospodářského života, kdyby počátek promlčecí lhůty takových služebních platů, na něž nárok vznikl snad již před mnoha lety, byl posunován až do doby ukončení služebního poměru. Účelem ustanovení § 1486 čís. 5 obč. zák., zavedeného třetí dílčí novelou, bylo právě uzákoniti podle vzorů cizích nové krátké lhůty promlčecí pro tyto nároky všedního života, a výkladem, který mu chce dáti dovolatel, byl by tento účel zmařen. Nižší soudy posoudily tedy věc správně po stránce právní, uznavše, že žalobní nároky z doby před 10. červencem 1925 jsou promlčené podle § 1486 čís. 5 obč. zák.